

ERMITAAŽI TSAAR

Tohutu kirk, raudne tahe, selged ideed. Mihhail Piotrovski juhatab Venemaa kõige suuremat muuseumi, kuid see pole veel kõik. Olles avanud uued peakontorid Londonis, Amsterdamis ja Ferraras, pakub ta järjepanu välja uusi ideid, nagu selgub Gentlemanile antud eksklusiivintervjuust.

TEKST BEATRICE PANERAI

MITTE KUNAGI EI TOHIKS muuseumisaalides või maaligaleriides veeta üle kahe tunni korraga. "Vastasel korral võib teist saada Stendhali sündroomi ohver," ütleb Mihhail Piotrovski. Stendhal nimelt viibis nooruses Itaalias ja lootis näha võimalikult palju kunsti lühikese aja jooksul, aga sai sellest närvivapustuse.

Prantsuse nimega maailma kõige suurem Venemaa muuseum – nii armastab mees Ermitaaži defineerida. Nii siis leiab Peterburi südalinnast ritta panduna kahekümne nelja kilomeetri ulatuses meistritöid, mida täiendavad luksuslik marmor, stukkdekoor ja graniit. Palee, mis on olnud Venemaa tsaaride ja Katariina Suure residents, asub Neeva kaldal, mille veepinnalt peegeldub palatso roheline fasaadivärv ja kullatis. Tundub nagu Katariina, julge ja valgustatud, Voltaire'i ja Diderot' sõber, kuulaks juttu pealt, kuna tema portree ripub direktori ranges stiilis sisustatud kabinetis.

Piotrovski on 64aastane armeenia verd professor, kes istub juba 16 aastat oma isa, akadeemikust arheoloogi Borisi toolil. Kunstikirglik poeg okupeeris isa kirjutuslaua, mis muide kuulus tsaar Aleksander III-le. Lauda, millega tavaliselt naeratuse saatel külaliste ees uhkeldatakse, täidavad vanad paberikuhjad ning raamatud. Nagu igal hommikul, nii ka täna, vaatab direktor esmalt üle ülisalajase turvateenuste *dossier*'i, mille telefoniliinid on otseühenduses Vene Föderatsiooni valitsuskabinetiga. Täna ootab ees ka kohtumine režissöör Aleksandr

Sokuroviga, kes on kõige pikema Ermitaaži seinte vahel vändatud filmi "Vene laegas" autor.

Vana, Katariina II ajal eriti moes olnud kell seinal näitab, et Gentlemanile eksklusiivintervjuuks määratud tund on alanud. Tsaarina olevat muide eelistanud kulla, rubiinide või smaragdidega kaunistatud kelli ning kõik vanad kellad on muuseumis hoolikalt valvatud.

"Me oleme natuke kõrgid," teatab Piotrovski, kes pole mitte ainult Venemaalt, Prantsusmaalt ja Itaalialt aanimetusi saanud, vaid talle on pühendatud ka planeet. "Me oleme veendunud, et Ermitaaž on maailma parim muuseum, see on Venemaa euroopalik nägu," jätkab direktor. "Me arvame isegi, et Ermitaaž on suurem kui Venemaa ise. Sovetlikul perioodil oli see ainuke koht, kus eksisteeris edasi vabaduse luksuslik idee ja avatus muu maailma suhtes. Ülejäänud Venemaa oli isoleeritud, siin aga räägiti erinevaid keeli edasi," selgitab Mihhail Piotrovski, kes ise räägib 11 keelt.

Ta tunnistab, et armastab muuseumi kollektsiooni, milles on üle kolme miljoni kunstiteose: maali, skulptuuri, graafilise lehe, vääriskividest ehte, mündi, medali ja raamatu. Seda varandust hakkas Katariina Suur 1764. aastal Prantsuse parunitelt, Inglise ministritelt ja Euroopa kaupmeestelt oma agentide ning soosikute kaudu kokku ostma. Maias vääriskivide peale, nagu ta oli, vajas tsaarina puhtast kullast maniküürkarpi, igasuguse vormi ja värviga sõrmuseid, 16 000 teemantiga kaunistatud tubakakarpi ja mööku, mida ta alati

Vasakul: Mihhail Piotrovski, 64, kes on juba 16 aastat Peterburi Ermitaaži direktor, pildil on ta oma kabinetis. Kirjutuslaud kuulus tsaar Aleksander III-le, seinal püüab pilku tsaarina Katariina II portree, kellele kuulub muuseumi loomise au.